

Delovanje državnega zbornika.

Ozir.

Državna zbornica imela je 8. julija svojo zadnjo vojo in bržkone se bode baje spet 26. septembra sklicalca.

Po vsem prišla je letos zbornica nekaj do delovanja. Drugo leto so namreč občne nove volitve in to je morebiti pri mnogih „zastopnikih“ bilo natočilo, da so se zmislili, da ljudstvu nič ne pomaga, da delovanje zastopnika v drugem ne obstoji, da vtakne „vsakdanjo plačo“ v žep, ampak da se zahteva tudi očividno končano delo. Da pa je zbornica prišla do delovanja, je zasluga agraričnih krogov, ki so z prošnjami proti lahkomiselnim potratim časa protestirali in „visoko zbornico“ k delu nagajali ali spodbujali.

Gotovo bode tedaj našo bralce zanimalo se seznaniti z posameznimi učinki tega delovanja kako so nastali v obliki postav. Temu naj služijo sledeči podatki.

Od 1. januarja t. l., odkar je baron Gautsch ministrski predsednik, sklenili so se sledeči zakoni:

Postava za silo, po kateri se je vladi kredit v znesku 15 in pol milijonov kron za podpore istim posestnikom, katerim so prirodni dogodki škodo naredili, dovolil; dovoljenje za posojilo v znesku 57 milijonov kron za dopolnitve denarnic; dovoljenje za nabor 59024 novincev (rekrutov) za armado in 14500 za domobranstvo (Landwehr); znižanje pristojbin za vloge v obrtniških zadevah; pet zakonov določih se uporabe delnih zadolžnic; postave za zanesno odproščenje davka za stanarino; zakon tičiče priprijege (Vorspann) za vojaštvo; postava za krajevne železnice zdaljša se do 31. decembra 1905; zdaljšava zakona, tičičega se olajšila davka za iste, ki jim je leta 1895 potres veliko škode naredil; prodaja večih poslopij, ki so državi spadala in nepotrebna bila (izmed teh nekaj starih kasarn v Gradcu); zasnovni proračun državnih dohodkov in stroškov od 1. julija do 31. decembra 1906.

Vse te postave so že sakcijonirane. Nadalje spreeli so se še sledeči zakoni: Zakon tičič se colne arife; prepričevalna postava za nedeljski počitek; ponemožba sodnikov pri upravnem sodišču; udeležba države pri priskrbi kapitala za več krajevnih železnic; zvišanje državne garancije za krajevno železnicu Ingent-Male, zgradba železnice od Krems-a do Grein-a, priskrba denarja da se Kremstal-železnica predrugači v glavno železnicu drugega reda; postava za krošjarstvo (Hausierhandel); prepričevalna postava tičiče o pristojbin za imovinski prenos; zakon za odvrajanje in uničenje svinjske kuge; nektere določbe gradarine (Gebäudesteuer) so se predrugačile; pripravljanje Floridsdorf-a na Dunaj; trgovinska pogodba Nemčijo in postava, po kateri sme vlada trgovinske pogodbe z Bulgarijo in Švico za ta čas uravnati; dovoljenje za večji kredit 91 milijonov kron (k dovozim 228 milijonom še 91) za zdradbo alpskih železnic; pridobitev pincgauske krajevne železnice po zavi.

Nekaj postav je v gospodski zbornici ostalo, od koder ne pridejo dalje, nekaj jih je prišlo, in te ima državni zbor še za rešiti.

Omeniti še moramo, da se je, kakor naši bralci gotovo vejo, naša državna zbornica v ogrskem vprašanju v zelo slabu luči pokazala.

Pregledamo celo delovanje, lahko mirno rečemo, da se je za kmeta pač zelo malo storilo. Imamo pač pre malo poslancev, ki bi znali, kje nas čevelj tišči, pre malo se spoznajo z celim življenjem in gospodarstvom po deželi. Drugo leto nam bo dano, da si izvolimo poslance, kake mi potrebujemo, da tudi za nas kmete kaka drobtinica odpade.

Rusko-japonska vojska končana.

Krvavi dnevi v daljni Aziji so končani, zaželeni mir končal je vojsko, ki je trajala od lani 8. februarja do 29. p. m. V Portsmouth se je sklenil mir. Japonci, čeravno so na suhem in na morju vedno zmagali, so odnehalni in slednjič privolili v točke, katere Rusijo niso preveč zadele. Kaj se tiče odškodnine, obstoji pa baje neka tajna pogodba, itako da se Japoncev stroški plačajo. Ruska moč je za delj časa v Aziji potrta, doma je tudi vse navkriž in dolgo dolgo bo trajalo, ko bo še le v ožji domovini nastal red. Japoncev pa dosedaj niso hoteli prav kot kulturni narod priznavati, še le ko je svet sprevidel, da imajo dobre kanone, sedaj je kaj drugač. Mirovna pogodba se je 5. t. m. podpisala in obstoji iz 15 točk in dveh dodatkov. 1. točka konstatičuje, da sta se znova sklenila mir in prijateljstvo med vladarjem in podaniki Rusije in Japonske. 2. točka: Rusija priznava, da ima Japonska pravico varovati v Koreji svoje politične, vojaške in gospodarske interese. Rusija se ne bo protivila odredbam, ki jih bo smatrala Japonska v sporazumljenu s korejsko vlado za potrebne. Ruski podaniki in podjetja pa imajo v Koreji iste pravice, kakor druge narodnosti. 3. točka: Ruska in japonska armada se umakneta iz Mandžurije v določenem roku. 4. točka: Zakupne pravice, ki jih je imela Rusija v Port Arthurju, Dalnjem in na bližnjem ozemlju in morju, preidejo na Japonsko, vendar pa se morajo respektirati že pridobljene pravice ruskih podanikov. 5. točka določa, da se v Mandžuriji dovoljuje svobodno trgovanje vsem narodom. 6. točka fiksira delitev mandžurske železnice med Rusijo in Japonsko pri postaji Kuangčeng. Obe proggi se smete samo rabiti v trgovinske in industrijske namene. Rusija obdrži vse pravice, ki jih je pridobila v pogodbi o zgradbi železnice s Kitajsko. 7. točka: Rusija in Japonska se zavežeta, da napravita železniško zvezo obhod prog v Kuangčengu. 8. točka: Obe železniški zvezi morate biti urejeni tako, da se promet medsebojno ne bo motil. 9. točka: Rusija odstopi Japonski južni del otoka Sahalina do 50. točke geografske širine s pripadajočimi otoki vred. Zagotovi se svobodno parobrodstvo skozi La-

Perouse in v Tatarski morski ožini. 10. točka določa pravice ruskih kolonistov na Sahalinu, ki so obvarujejo svojo narodnost. Japonska pa sme ruske naseljence tudi izgnati. 11. točka priznava Japonski pravice ribarstva. V 12. točki izjavljata Rusija in Japonska, da obnovite trgovinsko pogodbo. 13. točka razpravlja o vojnih ujetnikih in o povrnitvi dejanskih stroškov. 14. točka določa, da se pogodba spiše v francoskem in angleškem jeziku. 15. točka pa določa, da mora ratifikacija biti v 50 dnevih gotova. V prvem dostavku je rečeno, da morate obe armadi v 18 mesecih Mandžurijo izprazniti. Za stražo železnice pa smete obe državi pustiti za vsak kilometer 15 vojakov. V drugem dostavku pa se določa, da bo specialna komisija določila meje na Sahalinu.

Car imenoval bo baje Vite-ja, ki ima največ zaslugo, da se je mir tako dobro za Rusijo sklenil, za ministrskega predsednika in povzdigne ga ob enem v grofostki stan.

Vtis na Japonskem.

Na Japonskem nikakor niso zadovoljni z mirovnimi pogoji. Mir označujejo kot nečastno kapitulacijo Japonske pred Rusijo. Vesti o miru so odrobili v znak žalosti z črnim robom in na mnogih poslopijih visijo črne zastave. V mnogih mestih nastali so nemiri, ljudstvo zahteva, da se ta poniževalni mir zavrže. V Tokijo je revolucija in razglašeno je obsedno stanje (Standrecht).

Nemiri na Ruskem.

V Kavkazu so grozni boji. V mestu Baku prišla je artilerija, da naredi red. Okoli 1000 Armencev zbežalo je pred vojaki v neko bolnišnico. Ker niso hoteli bolnišnice zapustiti, ampak so na vojaštvo kamnenje metali, strelili so topničarji na bolnišnico in jo razdjali. Mnogo ljudij našlo je smrt pod razvalinami. Zdravi napadli so pa čisto divji topničarje, jim odvzeli tope ter jih pregnali. Nekaj vojakov so pa prijeli, jih z smolo namazali ter jih žive zažgali. V Baku dobivajo petrolej in ljudstvo je užgal petrolej in ladje na kterih ga odvažajo. Zgorelo je že petroleja za okoli 200 milijonov rubljev. Nemirov ni moč zadušiti, vojaki so preslabi proti ljudstvu. Pa tudi v drugih mestah blažene Rusije ni vse v redu, človek ni življenja varen. V Mittau-i našlo so tovarno, kjer so izdelovali za uporno ljudstvo puške.

Zgube Rusov in Japoncev.

Sedaj ko je sklenjena dolgotrajna vojska bo gotovo vsakega zanimalo nekaj o zgubah zvedeti. Rusi zgubili so mrtvih in ranjenih 360000 vojakov, Japonci 120000 mož. V posameznih bitkah zgubili so: Pri Liaojango Japonci 18000, Rusi 25000, pri Port-Arturju Japonci 50000, Rusi 20000, ob reki Šaho Japonci 18000, Rusi skoraj 80000, pri Mukdenu Japonci 52000, Rusi 182000 vojakov. V pomorskih bitkah zgubili so Japonci 3600, Rusi 6000 vojakov. O zgubah na ladjah poročali smo v zadnjem listu.

Spodnještajerske novice.

Prošnja našim naročnikom. Prosimo naše njene naročnike, ki nam še kaj naročnine dolgujejo, naj nam isto brez odlaganja določijo, da se jih list ne ustavi. Prihranite nam trud in zamudo, pri tolikošnjem številu naročnikov da nam oponujevanje in terjanje vsakega posebič zares preopravka, kar morate sami uvideti. Pri tej tako niznici našega lista Vam je gotovo mogoče zaostalo na ročnino takoj vplačati. V naših uradno kolekovanih knjigah natančno zabeležimo, kolikor in do kaj je kdo vplačal, toraj se ni bati kake pomote. Razširjajte naš list med sorodniki, prijatelji in znanci, jim povejte, da dobi z našim posredovanjem v sakteri naših naročnikov vsakokrat razjasnila zastonj, ki jih želi v državljanских, političnih ali v pravnih zadevah. Bodite toraj tudi proti nam pravični, kakor smo mi proti Vam uslužili in do skrajne meje potrebežljivi! Pozdrav! Upravnista „Štajerca.“

Sokoli v Ormožu. Vse na svetu, kar nimajo brega namena tudi nima sreče tako tudi se ni sreča smijala rudečim puranom v Ormožu. Prepovedan je bila vsaka javna slovesnost in orožniki, jim pažljivo gledali na prste. Tem puranom, ki so prišli v Ormož šopirit, je le hujskarija geslo, saj nobrega ne storijo. Žalibog da se da nekaj mladičev in nekaj kmetov zapeljati, da pristopijo do oslarij, da pristopijo k društvu, ki le lenuhe, postopače in kričače sprejme. Poglejmo si pa nadaljnje „slavnost“ v Ormožu. Sokoli niso smeli v Ormožu maškeradnim oblačilom, sleči so morali rudeče srajčice in niso smeli slovesno skoz Ormož iti. Veselila vršila pa se je v vrtu Geršaka, kakor arrestanti zakenjeni so bili Sokoli. Gotovo da nebi zleteli nemške gostilne, kajti v privatnem vrtu si baje niso mogli prav žeje pogasiti. Na cesto niso smeli ljudstvo pa se jim je posmehovalo, kajti videlo dolge obraze purmanov, ko so videli, da z veseljnicami ni, saj ni hec, če se ne sme javno kričati in rabičati, in zaradi tega so ja v Ormož prišli. Teden ostanite zanaprej raje vedno doma, pustite hujskarijo, vržite srajce proč in bodite pametni kmetje in zavedni fantje, ne pa maškori.

Napad na ptujske požarnike. 10. t. imeli so trojički požarniki sestanek z požarniki celega okraja. Med drugimi prišli so tudi ptujski požarniki tja, kjer spadajo trojički k ptujskim. Ko so se ptujčani peljali domov, pozdravili so jih surovi fanti v Godan, prav na klerikalni način. Z najgršimi besedami so ti tepli mirne gospode začeli psovati. Mi poznamo to ljudstvo in vemo, da so to fantje storili le naščuvani od klerikalcev, ki sicer sveto obražajo oči drugače pa živijo kot divja zver, ni jim znana božja zapoved „ljubi svojega bližnjega ko samega sebe“. Mirno peljajo se požarniki dalje in pridejo do urbanskega brega. Tukaj stopili so iz vozov in šli peš na breg gor. Pa kaj se jim tukaj zgodi? Lepozda priletelo je kamenja kakor toč. Sreča jim je